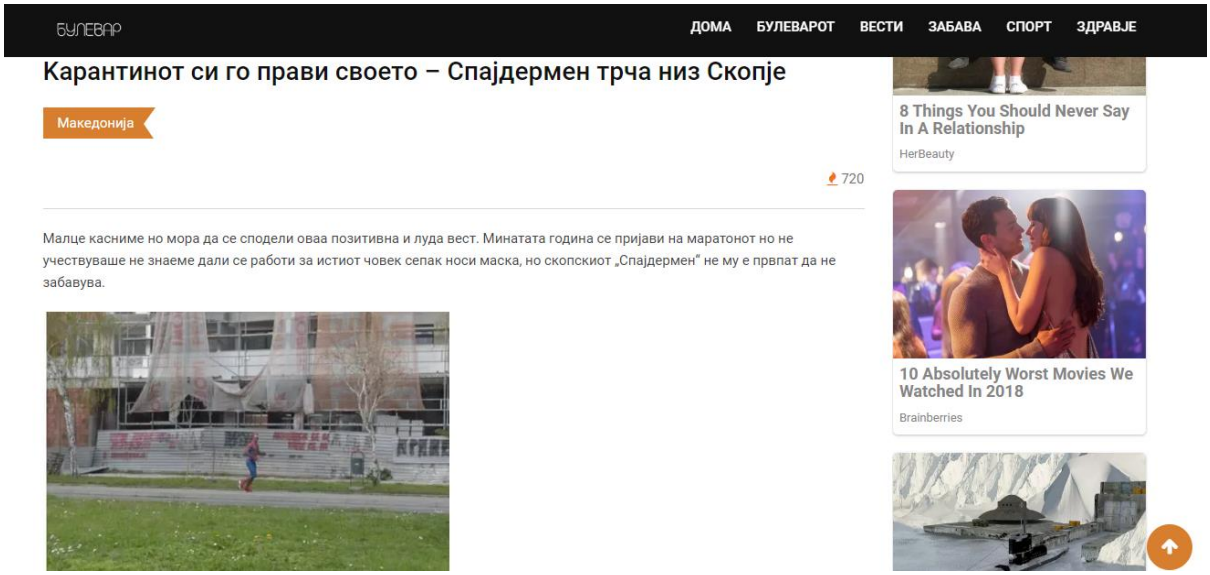
Karantina - Tıklama İçin Bir Zoka

Günümüzde medya çevrimiçi ortamı çok büyük bir süratle gelişmektedir. Bilgilendirmek için çaba harcayan gerçekten inanılmaz sayıda internet sayfaları mevcuttur. Ancak, bu durumda vurgu "çaba harcayan" sözlerine düşmektedir. Sözü edilen ve öyle adlandırılan portaller, bilgilendirme dedikleri görevi, diğerlerinin haberlerini kullanmakla gerçekleştirmektedirler. Buna copy-paste habercilik de denmektedir. Genelde bir diğer internet sayfalarının, yazılı veya elektronik medyaların internet yayımlarının bilgileri birebir kopyalanmakta, çoğu kez de akıllı telefonlarıyla fotoğraf çeken veya videolar kaydeden vatandaş gazetecilerinden haberler sunulmaktadır. Paylaştıkları haberlerin özel olması, dikkat çekici mültimedya örnekleri ve ilginç başlıkları nedeniyle buna benzer internet platformları belli bir kesim takipçiler tarafından çok sık ziyaret edilmekte ve dikkatlerini çekmektedir. Bu "trende" bir de güncel konu olan KOVİD – 19 veya korona virüs eklendiğinde, durum insanların psikolojik sağlığını iyice etkilemektedir.

Bugünlerde "şok şok şok" olarak adlandırılan haber metinleri arasına yerleştirilebilecek habere rastladım. Haberin başlığı şöyle: "Karantina Yapacağını Yaptı – Örümcek Adam Üsküp Sokaklarında Koşuyor".

"Karantina Yapacağını Yaptı – Örümcek Adam Üsküp Sokaklarında Koşuyor"

Son ay boyunca ülkemiz gerçek bir sorunla yüzleşmektedir. Bu denli kriz anlarında olup bitenlerle ilgili bilgi edinen "sıradan vatandaşlar" aslında okur ve dinleyicilerden en kırılgan kesimini teşkil etmektedirler. Bu nedenle, daima ve özellikle bu durumlarda gerçek haberciler, habercilik ettiği ilkelerini çiğnemeleri değil, onları saygılamaları gerekmektedir. Fakat,

bulevar.mk internet portalinde yayımlanan haberde, pandeminin yayıldığı bu dönemde tıklama beyt haberlerinin de yayıldığı kolaylıkla fark edilmektedir.

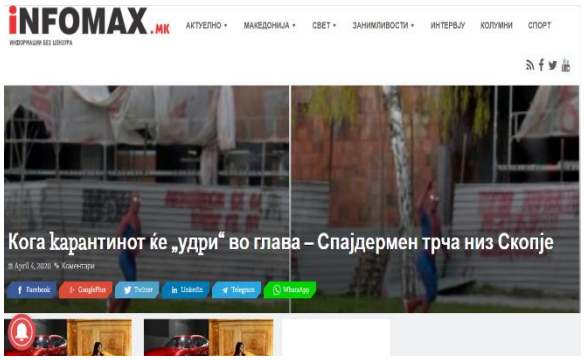
Kaynakça: bulevar.mk

Малце касниме но мора да се сподели оваа позитивна и луда вест. Минатата година се пријави на маратонот но не учествуваше не знаеме дали се работи за истиот човек сепак носи маска, но скопскиот „Спајдермен" не му е првпат да не забавува.

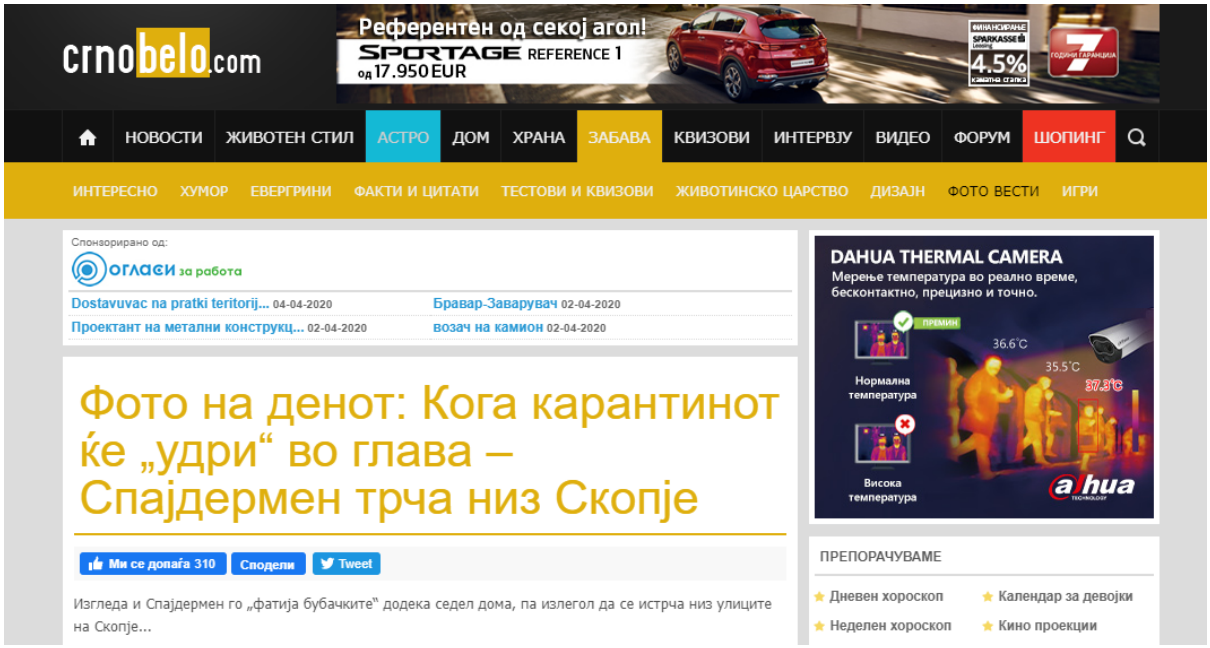
Metnin duyurusunda, dikkatleri çekecek sadece herhangi bir sözcük kullanarak, örneğin "korona", "karantina", KOVİD – 19" ilgi ve okuma oranını artırma mümkündür. Buna göre, **"Karantina Yapacağını Yaptı – Örümcek Adam Üsküp Sokaklarında Koşuyor"** başlığı yanı sıra, soru da eklenebilmektedir. Örnek olarak: "Bu başlık ne şekilde ve ne derecede insanların duygularını istismar etmektedir? Karantina ve izolasyon gerçekten mi Örümcek Adamın psikolojik bozukluğuna sebep olmuştur? ve bu haber, habercinin fikrine göre, eğlenceye ve "olumlu ve aynı zamanda da çılgın habere" neden olacak yerde, tamamen ters tepki yaratmayacak mı? Bu haberin bu internet sayfasından paylaşılmış olması başlı başına ironiktir ve haber anlamını taşımamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün, karantina ve izolasyonun olumsuz etki yaratabileceği ihtimalini resmen onaylamasıyla, sözü edilen haberin, kısmen okurların bir bölümünde panik ve strese neden olabilmektedir. Yaşları daha geçkin olanlar ve özellikle izolasyonda olan geçkin yaşlılar, bilişsel düşüş yaşayanlar ve unutkanlığı olanlar karantina boyunca daha fazla endişeye kapılabilir, öfkelenebilir, içine kapanabilir veya strese maruz kalabilirler.

Sözü edilen haberi daha ayrıntılı bir şekilde incelediğimizde ve medya okur yazarı olan her insanın kendine sorması gerektiği beş temel soruya değindiğimizde, ilk tespit edebileceğimiz arasında, bu mesajın müellifinin meçhul olduğudur. Mesaj sadece eğlence amaçlı gönderilmiş, ancak beklenen hedefe ne derecede ulaştığı, ulaşıp ulaşmadığı ve tamamen ters bir etkiye mi sebep olmaktadır diye tartışma konusudur. Buna dayanarak, değişik kişiler, iş bu medya ürününün sunduğu içeriği değişik şekilde yorumlayabilmektedirler. Ayrıca, metinde manipülatif ve sansasyonel elemanlar kullanılmıştır. Müellif kesinlikle hakikatlere yer vermeyip, olağanüstü halin ilan edilmesine neden olan salgınla kesinlikle hiçbir ortak noktası olmayan iki fotoğrafa dayanmaktadır. Genel bir çerçevede bakıldığında, çok sayıda haber elemanlarını içermediği, bunun neticesinde de iş bu mesaj gerçek bilgilendirme kalitesini itibarsızlaştırmaktadır.

Ayrıca, incelenen “gazeteci haberinin” hafif değişik başlık ve metinle bir diğer iki portalde yayınlanmış olduğunu fark ettiğimi belirtmek zorundayım. Sözünü ettiğim portaller: infomax.mk ve zazabava.com ‘dur. Haber ise crnobelo.mk internet portalinden alınmıştır.

En nihayet de, sözü edilen internet sayfalarının ne derece güvenilir olduğu, onların korona virüsü sebebiyle ortaya çıkan olumsuz durumdan ne ölçüde faydalanma sorumluluğundan muaf tutulabilmeleri ve tutulmaya gerekli oldukları sorusu ortaya atılmaktadır.

Her nasılsa, pandeminin gerçekten insanın psikolojik sağlığına etkisi olduğu kesindir. Bu nedenle, güvenilir bilgi kaynağı olan Ulusal Sağlık Kurumları ve Dünya Sağlık Örgütünün talimatlarını saygılayınız. Unutmayınız, KOVİD – 19 ile ilgili her haber doğru değildir.

Müellif: Ramize Ramadani, 15 yaşında